

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XIV. Beati mortui, qui in Domino moriuntur. Amodo jam dicit Spiritus, ut requiescant à laboribus suis: opera enim eorum sequuntur illos. Apoc. 14. v. 13.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

... non sibi estis. Dicitur
 enim hostiatus JESU multos futu-
 ros: ut sit ipse primogenitus in oculis
 patris. & consequenter multi etiam
 eius prædestinati. Negari non potest,
 sed turbam magis quam dinumera-
 re acnos poterat. quid autem hoc
 docemus in acceptis DEO, quòd in al-
 tero mundo Purgatorium existat. si
 non esset, vix nobis! quid fieret tot
 Christianis, qui suis commoditatibus
 additi: quis eorum saluus fieret?
 Ideo Dominus Misericordià suà infi-
 lare disposuit, ut illi Prædestinati, qui
 ne parantur in vita, defectus plurimos
 committunt, patientur post mortem.
 & sic dicitur purgatorium esse lo-
 cum, ubi, qui noluerunt sponte con-
 formari vitæ penali Primogeniti, sicut
 combuscentes meræ satisfactionis impen-
 dio, quo quisque id demum sibi com-
 parat, quod per meritum non com-
 paravit. sed numquid extrema de-
 rectione est ista permutatione conten-
 tum, negligere meritum, quod dein-
 de tam oisâ satisfactione compen-
 set? Quam acerba erunt supplicia, in qui-

bus solvere licet, non mereri! Hic est
 locus, in quo procedi solet cum rigore
 summo. Amen dico tibi, non exies in-
 de, donec reddas novissimum quadrante-
 tem.

7. Considera hoc esse oportere ti-
 bi gratissimum in oratione exercitiu,
 mana apprehendere Crucifixum, quæ
 est imago illa, quam voluit Redemp-
 tor de se specialiter in hac terra relin-
 quere, atque ibi per partes contem-
 plari, & videre tantisper, quomodo ef-
 figiatum respondeat exemplari. ô quæ
 differentia! Christus nudus, tu bene
 vestitus. Christus inter dolores, tu
 in deliciis. Christus in derelictioni-
 bus, tu in solatiis. Christus contem-
 ptus, tu honoratus. putasne hoc esse fa-
 cere secundum exemplar? quin imò, si
 pati sponte nescis, rogandus est Do-
 minus, ut vi te adigat ad patiendum.
 quanquam quid aliud rogas, cum Pa-
 radisum petis? rogas, diversis licet vo-
 cabulis, ut multam tribuat materiam
 patiendi. ita statutum est. Quos præ-
 scivit, hos & prædestinavit conformes fi-
 eri imaginis filii sui.

XIV.

Beati mortui, qui in Domino moriuntur. A modo jam dicit Spiritus,
 ut requiescant à laboribus suis: opera enim eorum sequuntur
 illos. Apoc. 14. v. 13.

Considera, qui sunt illi, qui in Do-
 mino moriuntur. sunt illi, qui
 vixerunt in Domino. ita enim commu-
 niter accedit. ibi quisque moritur, ubi
 stabilem habet domicilium. Contingit

aliquando mori quenquam, ubi fortè
 reperitur in transitu; sed rarus est ca-
 sus. ordinariè moritur, ubi vivere est
 solitus. qui vivit in peccato, moritur
 in peccato. qui vivit in Domino, mori-
 tur

tur in Domino. Tu ubi vivis? cogita interim, ubi vivis, te quoque mortuum. si non in peccato, quod casu aliquo committis, saltem in peccato, quod committis per habitum, in peccato lascivie, in peccato livoris, in eo, quod dici possit proprium actuum. *In peccato vestro moriemini.* Jo. 8. v. 21.

2. Considera quid sit mori in Domino. est mori si non pro Domino, uti Martyres solent, saltem in Domino, quod solent Confessores, hoc est, illi, qui cum DEO fideliter servierint, non solum in ipso vixerunt per gratiam, quod est Justis omnibus commune, sed vixerunt in ipso per specialissimum charitatis affectum. isti propriè moriuntur in Domino, non solum quia moriuntur ingrati, quod est omnibus commune, qui moriuntur Justis, sed quia moriuntur conjiciendo se totos in sinum Domini sui, moriuntur in ejus latere, moriuntur in ejus corde, moriuntur in beato amplexu ejus brachiorum. quam pulchra mors, mori in osculo Domini! vae illis, qui vivunt inter brachia inimici, tanquam illi præ ceteris dilecti. inter brachia inimici etiam expectent mortem.

3. Considera ad probandum, mortem adeò beatam, de quâ dicebamus, non cunctis evenire, qui moriuntur justis, sed iis solum, qui singularis perfectionis studiosi vixerunt, dicere Dominum: *Beati mortui, qui in Domino moriuntur.* Indubitatum videtur, hîc agi de gemina morte, quarum una alteram sequatur; nam quâ aliâ ratione dici potest, quod mortui morian-

tur? moriuntur vivi, & non sunt mortui. & hic tamen in *Beati mortui, qui in Domino moriuntur* certè id non absque mysterio est. fertim quod sacra Liturgia vel apicem habeant redimendi, maxime Apocalypsis, ubi etiam comminatio eam expungendi vitæ non solum qui contradicuntus verbo, ceu non subsisterent, etiam ut superfluum expungendum *diminuerit de verbis libri Prophetie, auferet DEUS partem ejus vitæ.* Apoc. 22. v. 19. Hoc præmines interpretes hac denotant quasi fulmine attoniti, summo solum judicant hic præcipue ferri esse de iis, qui primò mortui sunt per hoc, quod toti vivant in sinu Domini, habent deinde beatam vitam, ut ibidem moriantur. & hoc an non verissimum sit, quod moriendi in Domino iis contingit, qui vivunt in Domino. Sed cum mori sibi ipsi? Est anticipatà sepultura avelli ab omnibus, quæ demeretur tollit, à facultatibus, à patribus, à vanitatibus, à delicijs, à rebus omnibus, maxime verò ab amore sui inordinato, vivendo in corpore sic loquar, sine corpore. Illi quibus scribere potuit Apostolus *Mortui estis, & vita vestra abscondita est cum Christo in DEO.* Coloss. 3. Ita est, ut coroneris, non accipisse bene, oportet usque in finem perseverare constanter. Ideo moriuntur hoc loco Beati, qui in corpore moriuntur sibi, sed qui præiudicantur

sibi, deinde moriuntur in Domino. *Be-*
ati moriuntur, qui in Domino moriuntur.
 Quid juvat te semel tibi mortuum, ut
 in Domino vires, si deinde resuscita-
 tur, pergās tibi vivere? Oportet manere
 mortuum tibi, dum moriaris in Do-
 mino.
 4. Considera, si terreat te mors ista
 prima, quæ præcedit, consolari debere
 secundam, quæ sequitur, quia hæc de-
 letat quietem afferet perpetuam ab o-
 mnibus laboribus. ideo subjungitur:
Amodo jam dicit dicit spiritus, ut requi-
escant à laboribus suis. qualis est ergo
 hic spiritus, qui nunc a deo stimulat ad
 multum patiendum pro DEO, ad la-
 borandum, ad sudandum, ad mortifi-
 candum te ipsum? Spiritus Domini
 quare sic est? jam verò hic Spiritus,
 quare dicit, ut labores, tunc dicit
 tibi, ut cesses laborare. *Amodo*, si-
 gnificat ab eo momento in futurum.
 Unde primò adverte, qualiscunque sit
 spiritus, qui ante illud momen-
 tum dicit, ut laborare desinas, cer-
 te non est Spiritus Domini: erit Spiritus
 proprius, Spiritus mundi, Spiritus
 malignus. Spiritus Domini hoc nulli
 dicit usque ad momentum illud: *Amo-*
do jam dicit spiritus; sed non prius. O
 si nossemus quam abhorreat Spiritus Do-
 mini quemquam super terram vivere
 otiosum! vult semper laborari, sem-
 per, semper, dum potest. *Laborasti*
bonus miles Christi. 2. Tim. 2. ne-
 que mirum est: quia sicut otium juxta
 Medicorum aphorismum, duos in cor-
 pore generat perniciosissimos effectus,
 languorem, & fluxum; ita facit in a-

nimâ, facit debilem ad bonum, &
 pronam ad malum. Verum est, sicut
 in corpore non illico apparent isti ef-
 fectus, sed solum ubi vires & vigorem
 ademerunt, ita in animâ. sed ideo
 tantò magis timendum, quia infir-
 mitates, quæ clàm & paulatim gene-
 rantur, demum fiunt incurabiles. & ta-
 les sunt, quas generat otium. Deinde
 adverte, quomodo dicat beatis his
 mortuis Spiritus Domini, ut requies-
 cant, quia satis jam laborarunt. *Re-*
quiescant à laboribus suis. Duplex est
 requies, una negativa, altera positiva.
 Negativa est mera cessatio à labore.
 Positiva est beata felicitas, quæ cessati-
 oni laborum adjungit illam perfectis-
 simam quietem, quam experitur ani-
 ma in secura possessione illius, quod
 vult. Tam de unâ quàm de alterâ
 quiete intendit hîc loqui Dominus.
 dicit, ut requiescant à laboribus, quæ
 est negativa. & dicit, ut requiescant
 propter labores, quæ est positiva. si
 primum tantum sensum intenderet,
 parùm imprimis diceret (nam quid
 hoc est præmii cessare à laboribus) de-
 inde satis esset dicere à laboribus, quin
 adderet *suis*: quippe quis est, qui ab al-
 liis cesset laboribus quàm propriis: ad-
 jungit *suis*, quia etiam secundum sen-
 sum intelligit, nempe ut significet eos
 recipere beatitudinem laborum cau-
 sâ, à laboribus, sed suis, non iis tantum,
 quos pro ipsis Christus exantlavit, ut
 volunt nonnulli, qui cælum sibi polli-
 centur ob solam fidem, licet ab operi-
 bus sejunctam. nonne stultum est
 petere quietem pro iis laboribus dun-

taxat, quos alius sustinuit: si vis tuam esse quietem, oportet perinde labores quoque fuisse tuos.

5. Considera, quomodo aetatis nostrae haeretici ex hac sententia quasi triumphantes arguant, ridiculum esse admittere purgatorium, dum is, qui in gratia moritur, illico tendit ad quietem. *Amodo*, id est, ab eo momento, *amodo jam dicit Spiritus, ut requiescant*. Sculta conclusio, ij, qui moriuntur in gratia, an eodem modo usque ad momentum illud laborarunt? haud sanè. unde ergo necesse est, ut ab illo momento eodem modo incipiant quiescere? sciant ergo miseri, qui sint illi, quibus dicit Spiritus Domini, *ut requiescant*. illis dicit, qui plurimum laborarunt moriendo sibi, ut toti DEO viverent. *Amodo jam dicit Spiritus, ut requiescant à laboribus suis, non à labore, sed à laboribus*. si isti parùm laborare voluissent pro obtinendo Paradiso, uti illi faciunt, qui quasi in istu oculi eò evadere cogitant, certè non tam citò intrarent. Irent priùs per flammam, ad suam pigritiam luendam. sed quia multum laborarunt, idcirco tam citò ad gaudia fuerunt evocati. O si omnes intelligerent, quid significet vox illa: *à laboribus!* sed multi vim ejus ignorant, quia nunquam experimentum sumpserunt. Deinde aliud est, quòd *Amodo dicat Spiritus, beatis his mortuis, ut requiescant*. & aliud, quòd dicat, *ut requiescant amodo*. Dicit *amodo, ut requiescant*, quia quàm primum expiraverint, ad illorum utilitatè pronuntiat aeternam quietis sententiam.

at non dicit, *ut requiescant* sententiam inter, & executionem. licet majus, minùsve pro ratione, quod adhuc solvendum est. potius retorqueri hic rectus testis, qui audent illum concursum parere. quia si inter sententiam executionem nulla unquam mora cederet; diceret Spiritus, *ut requiescant amodo*. sed quia aliquando mora, idcirco *Amodo dicit, ut requiescant*. hoc est, *ut requiescant*, citò adit, & ideo ejus hic additur ratio; quia isti beati mortui, de quibus nobis dicit Apostolus, *salvi erunt, sic tamen quasi per 1. Cor. 4. v. 15.* adeò brevis est, quem facient per ignem, non facient.

6. Considera, quia consuetudine sententia sermo est, ut supra dicitur, *ut requiescant, & non dicit, ut requiescant*, non *ut requiescant*, quantumvis dicitur deat factum. Non erit ergo sententia, quae detur pro arbitrio, circo additur: *opera enim dicitur, quia opera laborarunt tantum laborarunt pro DEO, & Tribunali fidele reddente meritorum secundum illud; & dicitur in portis opera ejus. Propterea dicuntur ergo haec opera secunda quia Justorum opera non sunt peccatorum. illa sunt corruptio, & ideo omnia cum*

definitur: *omne opus corruptibile in se
deficit.* Eccl. 14. v. 20. ista vero sunt
opera solida, firma, perpetua, & ideo
sequuntur operantem. Quid habe-
bunt peccatores in inferno de rosis,
quibus ad hilaritatem coronabant se
ipsos: nil præter spinas, hoc est, peni-
tentiam. Dum Justi è contrario de
laboribus suis fructum colligent: *Bo-
norum laborum gloriosus est fructus.* Sap.
16. & ita eo fruuntur semper, con-
spicendo se ipsos jucundâ memoriâ il-
lorum, quæ pro DEO sunt passi. De-
inde dicitur: *Opera eorum sequentur
illos,* quia Justi non ducent secum cun-
ctâ bona, quæ fecerunt in terra, sed
multa videbunt paulatim sequi, pro-
pitiâ causâ: tot inclytos Ordinum
fundatores, ab obitu illorum jam mul-
ta fluxerunt seculâ, & dici tamen ad-
huc potest: *Opera illorum sequuntur
illos,* quia præteritorum laborum sem-
per novos fructus colligunt: *cum se-
minum eorum permanent bona.* Eccl. 44.
v. 4. Denique dicitur: *opera illo-*

rum sequuntur illos, quia sicut olim Vi-
ctores in triumphis suis non habebant
digniore appendicem quàm suorum
operum, Reges victos, Duces debel-
latos, Contules sub jugum missos, Ur-
biunt, quas subjecerunt, simulacra, ita
beatis illis mortuis fiet. Ibunt etiam
ipsi ad Capitolium: Cælestè magno
haud dubiè cum comitatu Angelorū,
sed in toto triumpho nihil erit, quod
comparari possit cum sequate suorum
operum turba. hæc plurimum afferet
gloriæ, ideo hæc sola memoratur: *O-
pera illorum sequuntur illos.* Eant sa-
nè peccatores ad tumultum cum fune-
bri pompa tympanorum triste sonan-
tium, tubarum lugubri clangore, pan-
nis pretiosis in terram desluentibus, &
fastuose lambentibus pulverem. ubi
sunt opera, quæ illos comitentur? ne-
cesse erit eos cum summa ignominia:
nudos, squalidos, solos, sisti ante gran-
de Tribunal Christi Judicis. soli Justii
eo vadent cum honestissimo comi-
tatu: *opera enim illorum
sequuntur illos.*

X. V.

*Christo autem passo in carne, et vos eadem cogitatione armamini. 1.
Petr. 4. v. 1.*

Considera, si Christus in carne sua
tantum est passus, id non esse fa-
ctum ob indigentiam suæ carnis sed
tunc. Ille in sua fuit purissimus &
perfectissimus. Purissimus, quia o-
pus non fuit illam abstrahere à malo.
Perfectissimus, quia necesse non fuit
R. P. Pauli Segneri *Manna Anima.*

incitare ad bonum: & ideo ob indi-
gentiam suæ carnis nihil passus est un-
quam. Est autem passus ob indigentiam
maximam tuæ, quæ ad eodè segnis est ad
bonum, prompta ad malum. Vide-
batur ergo hoc loco meritò dicendum
Apostolo: *Christo autem passo in car-*
ne.

Manna
1. Petri
4. v. 1.